

20. maj 2015

UPA 2015/77

2014-imut Nunatta Karsiata naatsorsuutaasa akuersissutigineqarnissaannik siunnersuut
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Nunatta karsiata 2014-mut naatsorsuutaasa Inatsisartuni siullermeerinnilluni oqaluuserineqarnerinut Siumumiit imaattumik oqaaseqassaagut.

Nunatta karsia 2014-imi Ingerlatsinermi sanaartornermilu inerniliussaq ilassutit ilanngullugit 222 mio. Kr-nik amigartooruteqarfiuvoq.

Siumumiit maluginiarparput kukkunersiuinermi suliaqartut Naalagaaffiup akuerisai Nunatta karsiata 2014-mut Naatsorsuutai mianersornerusumik suliarisimasinnaagaluarat, kisitsisit inissitsiterneranni kukkuneqarsinnaanerannik sillimanerullutik, tamanna sakkortuumik uparuarpalput siunissamilu eqqumaffigineqarnerusariaqartoq piumasaralugu.

Siumumiit maluginiarparput Nunatta karsiata taamak inissisimaneranut tunngavilersuutigineqartut arlaqartut, ataatsimullu isigalugu 2013-miit 2014-imut ingerlatsinermut aningaasartuutit tapiissutillu taamaallaat 0,2 procentinik qaffariarsimallutik.

Tupanik imigassamillu aalakoornartortalinnik akitsuutsinik isertitassatut naatsorsuutigineqartut annikinnerupput, tamassuma takutippaa tupamik aammalu imigassamik aalakoornartortalimmik atuinerput annikinnerulersimasoq, Siumumiit isumaqarpugut innuttaasut tamakkiisumik isigalugit ataasiakkaarlutik peqqissutsitsiminnik mianerinninnerulersimanerat nuannaarutissaasoq.

Ukiuni kingullerni paaseqqipparput nunatsinni aningaasasiornikkut pissutsit qanoq ingerlarngata an- nertuumik sunnertaraatsigut. Pisortanit aningaasat isertussatut isumalluutit avataaniit sunnerneqaatit apeqqutaallutik timalersorneqartarput.

Avataaniit ilinniagarluarsimasunik pisariaqartitsineq atuinerlu annikilleriarsimanngilaq, tamatumalu saniatigut avataaniit ilinniagaqanngitsut sulisussatut tikisinneqartariaqartalersimasut ilisima-

varput. Tamatumani takutinneqarpoq qaffasinnerusunik ilinniartitsinermik iliuuseqarnissaq pisari-aqartoq, soorluttaaq ilinniarsimasuuneq ilinniarsimasuunnginneq eqqarsaatigalugit sulinerup akiler-sinnaanerunissaanik alloriartoqartariaqartoq.

2009-mi Kommunit aaqqissuuteqqinerata kingorna Namminersuleratta aaqqissuuseqqinnernik ingerlatsisoqarsimangilaq, tamatuma kinguneraa aningaasarsiornikkut pisariaqlivissimasoq aaqqissuuseqqinnernik ingerlatsinissaq.

Aningaasarsiorneq pitsaasoq angusinnaangilarput avataanniit aningaasanik isaatitsinngikkutta, taamaattumik ukiuni aggersunik aatsitassarsiорnerup aallartisavinneqarnissaanik pisariaqartitsineq takusinnaavarput. Avataanniit aningaasaliissutit nassatarisussaavaat nunatsinni inuussutissarsiорnikkut allorianfiussammat, suliffissaaleqineq akorneqassammat, saniatigullu piginnaasatigut qaffas-saunerit ingerlareersut suliffissaqartinneqalernissaanik periarfissaqalissammat, taamaasilluni akile-raarutitigut iluaqutaasumik sulisoqalersinnaasaaq kinguneralugu inunnik isumaginninnikkut aningaasartuutit annikilleriarnerinik. Nunarsuarmi aatsitassaq akii sumi aatsitassarsiortoqalerumaar-nissaanik annertuumik sunniuteqartarput.

Takornarissat ikileriarsimapput aningaasarsiornikkullu isertitassatut naatsorsuutigisat piviusunngor-simanatik. Nunarput takutitassarpassuaqarluartoq takusinnaavarput nunanut sanilerisatsinnut unammillerniarsinnaanerput ajornakusoorsimasoq, taamaattumik ungasinnerusumik isigaluni unam-millersinnaassuseqarneq orninneqartariaqartoq paasinarpooq.

Maanna 2014-imi nunatta karsiata Kukkunersiuinermi Ataatsimiititaliamut sukumiisumik suliass-nngorlugu ingerlatipparput. Kukkunersiuinermi ataatsimiititaliap pisussaaffigaa aningaasat akuer-sissutit naapertorlugit iliuuseqartoqarsimanersoq misissussallugu, aammalu pissusissamisoortumik illersorneqarsinnaasumillu ingerlatsisoqarsimanersoq nalilersugassaralugu.

Taamak Siumumiit oqaaseqarluta Kukkunersiui-nermut ataatsimiititaliaq sukumiisumik sulilluar-nissaanik kissaapparput.

Suka K. Frederiksen

Siumut